

EGYHÁZI- ÉS ISKOLAI SZEMLE

Felelős szerkesztő: DEBRECZENI ISTVÁN református lelkész

Megjelenik két hetenként, szombaton

Előfizetési ára: egész évre 60 Lei,
fél évre 30 Lei, egyes szám 2 Lei.

Szerkesztőség: Salonta (Nagyszalonta)
Református lelkészi hivatal, a hová a
lép szellemi részére vonatkozó min-
den közlemény küldendő. Kiadóhiva-
tal: Oradea-Mare (Nagyvárad) Ferdi-
nánd király-út Rákóczi-út) 14 szám
Előfizetési díjak, hivatalos hirdetések
díja, reklamációk Konrád Géza címére
Nagyvárad, Ór-utca 1. sz. küldendők.

Kinos őszinteség.

Nem szívesen töröm meg a fojtott csendet. Ha tudnám, hogy a mélyén vonagló keserves sóhajok valahol hallható beszéddé tömörülnek, örömmel letenném a tollat és boldog volnék, hogy figyelhetek és kritizálhatok akkor, amikor olyan nehéz őszintén és lélek szerint beszélni. Minthogy azonban a szólni hivatottabb emberek kinos hallgatásba merültek s legfeljebb csak gondolják, vagy suttogják azokat, amiket szerintem ma hangoosan kiáltaniok kellene. Engedek a meggyőződés és lélek kényszerének s őszintén feltárom azon gondolatokat, amelyek a 20 leies közigazgatási költséggel kapcsolatosan az én elmémet nappal és nem ritkán éjjel — álmok helyett is foglalkoztatják.

Előre kijelentem: nem tartozom azok közé, akik az intézményeink fenntartásával elválaszthatatlanul egybetartozó anyagi áldozatokat idegen segítség nélkül birhatatlannak s hiveink teljesítő-képességét meghaladónak tartják, sőt vallom és állítom, hogy egyházunk szerveinek zavartalan funkciója s általában egyházi életünk normális vérkeringése csak akkor és úgy biztosítható, ha a Szervezet fenntartásához és hajtásához szükséges lélek- és vérmennyiséget az egyház testének saját sejtjeiből sikerül kitermelní. Jelen válságos helyzetünk, a lelkiekben s anyagiakban való nagy nyomoruságunk okai épen ott keresendők, ahol az egyházak vezetői a hivek áldozatkészségének ébrentartását s kapcsolatosan azoknak lelkigondozását elhanyagolták, amikor könnyű alamizsnák után nyujtották kezeiket ahelyett, hogy gondosabban vigyáztak volna azokra a forrásokra, amelyekből, ha vékony erecskéken át is, de egyre folydogált a tisztességes létfenntartásnak, sok helyt a megelégedésnek, sőt jólétnek étele és itala. Hogy ezek a táplálásunkra kizárólagosan hivatott források elsekélyesedtek, sőt itt-ott teljesen kiapadtak, — abban — be kell ismernünk, főként mi, hajdan oly kényelmes magunk és elődeink vagyunk hibásak. Most, miután a régi kút, amelyhez nagy örömmel meríteni jártunk, számunkra beomlott. Az új, amelyhez — jussunkra hivatkozva

— reménykedve siettünk, csak nagyon kimerve és meggondolva adja a vizet. Keserves helyzetünkben, fojtogató inségünkben ismét eszünkbe jutottak a hajdan elhanyagolt s épen ezért elsekélyesedett és kiapadt források s azokból gondolunk meríthetni újra nagy szükségünknek most már adósságoktól is öblösödött mértékével.

Reméljük, ha önként nem buzogják, valahogy (?) majd csak sikerülni fog belőlük kicsapolni annyi éltető nedvet, amennyi kulturális intézményeink fenntartása végett szükségesnek mutatkozik. Bárcsak csoda történe, hogy megteljesednének a források és kizudulnának rejtett mélyeikből a vizek, hogy ne kellene iszapot és sárt merítenünk ott, ahol oly nagy szükség lenne a források szívéből buzgó kristálytisztá itatra! Sajnos, hogy nincs alapja csodavárásunknak! „A csoda a hitnek édes gyermeke”, s a bátortalanság, amellyel csebreinkhez nyulunk, a tétova léptek, amelyekkel a források felé indulunk, a kérdő jelek, amelyeket mindenfelé látunk, mind azt mutatják, hogy magunknak sincsen elegendő hitünk! Hogy lenne azoknak, akiktől csodát várunk, akikbe nekünk kellene a magunk keveséből csodatevő hitet önteni?! Hiába fekszenek forrásaink láthatatlan mélyén bőséges vizek, ha élénk már sok helyt csak sziklák meredeznek s ha nincs varázsvesszőnk, amelynek ütésével kibuzdulásra készíthetnénk az alvó vizeket.

Kinos hallgatásban vagyunk, — nehezen ad hangot a mea culpázó őszinteség. Pedig csakis innen indulhat ki a megoldásnak ma még ködben fekvő útja. A mulasztást mindig annak illik helyrehozni, aki elkövette. Aki hevert, annak kell utána kettőzött erővel dolgozni. Nem tagadhatjuk, a mi szemeink láttára apadtak ki a még nem nagyon régen mindenfelé kellő bőséggel buzgó források, mi voltunk azok, akik nem gondoztuk őket, nem vigyáztunk folyásukra eléggé, sőt mi voltunk, akik az állam bővizű kutjára akadván, örültünk, hogy most már nem szorulunk kizárólag reájuk. Nos, ha elapadni s kiszáradni mi engedjük, nekünk kell megnyitni is a forrásokat. Még pedig nem úgy, hogy reájuk kiáltunk: buzogjatok, ömöljetek, mert ismét szükségünk lett reátok, hanem úgy, hogy a leg-

lelkiismeretesebb munkával, ha szükséges, mindent a legelején kezdve, elvesztett erecskéket megkeresve, folyásokat takarítgatva, ismét gondozásunkba vesszük őket. A források sehol nem száradtak ki egyszerre, hosszú esztendőök teltek belé, míg kiapadt egyik ér a másik után. Nagyon természetes, buzogni sem fognak máról holnapra. Az építés útja fáradságosabb és hosszadalmasabb a rombolásénál. Helyrehozni keservesebb, mint elmulasztani. De bármily hosszadalmas és keserves legyen is ez az út, nekünk csak ezt szabad választani. Mert ez az egyedül következetes, egyedül becsületes és az egyedül célhozvezető út. Minden más kíséreltetel csak elodázzuk a válságot, anélkül hogy egyetlen lépést is tettünk volna a megoldás útján. A források erőszakos feltépése csak még súlyosabb válságba sodorhatja egyházi életünket. Előidézheti, hogy elérhetetlen mélységbe húzódnak vissza a kényszermerítés után a vizek. [A szekták veszedelme kulturadó nélkül is megvan.] Bármilyen nagy legyen is a szükség, nekünk meg kell elégednünk egyelőre annyival, amennyit kizárólag szorgalmas, lelkes, vállvetett munkánkkal, minden kényszer és végrehajtó nélkül, felszínre hozhatunk. S aztán... aztán az adott helyzethez keresni kell modus vivendit, meg kell próbálni a lehetetlent, — a fedezethez apasztani a szükségletet.

Ardai Aladár.

[Folytatjuk.]

Felhívás.

Tekintettel arra, hogy az „Egyházi és Iskolai Szemle“ nyomdaköltségét a kiadóhivatalnak minden egyes számnál fizetni kell, s a lap pénztára üres, kérjük a hátralékos előfizetőket, hogy az előfizetési díjakat sürgősen beküldeni szíveskedjenek.

A Kiadóhivatal.

Az új zsoltárok

bőrbe vagy valódi **bekötését**
angol vászonba való
a legolcsóbb áron és a legrövidebb idő alatt elkészíti

BÉRES KÁROLY könyvnyomdája

a „Corvinus“ könyvtárat képviselve
Oradea-Mare—Nagyvárad, Ferdinánd király-ut 14.

Szemle.

Özöregyek és árvaok. Segélyezésük végre végre megkezdődik. Kerületi közgyűlésünk mikor a lelkeszi segélyek 3%-át erre a célra fordítani határozta, jól tudta, hogy a lelkeszi javadalmakból tenni lefoglalást nem lehet, de azt is jól tudta, hogy ennek a szükségét kivétel nélkül mindenki érzi és szívvel-lélekkel adja javainak e csekély részletét. Hiszen senki sem tudhatja, mikor fogják az övéi kapni e csekély áldozat hasznát. Örömmel láttuk a mult számban levő két visszhangból, hogy ezt a terhet nem sokalja senki. — Veress Imre cikkének főgondolatával, hogy a segélyezés nem egyformán, hanem szükség szerint történjék, teljesen egyetértünk. Jogfosztásról senki sem beszélhet, mert itt nem nyugdíjról, hanem kizárólagosan segélyről van szó. Nem osztogatjuk azonban aggodalmait az egyházak hozzájárulására nézve. Azok, akikért lobog el és hamvad ki életünk, akik közt osztogatjuk szét szívünket, azt a minimális áldozatot meg kell, hogy hozzák. Elszállott lelkünk kell, hogy ott éljen bennük és általuk ölelje körül támogatva azokat, akiket mi támasz nélkül itthagynunk.

— A gályarabok énekének a dallamára több éneket szereztek énekíróink és mivel a dallam nincs meg végig, a többi énekek megtanulása lehetetlenné vált. Most ezen akar segíteni Papolczy Zoltán lelkészünk, midőn megállapította, hogy a dallam nélkül maradt énekek jól énekelhetők a XLII. zsoltár dallamára.

A keresztyén testvériség hangja. A „Magyar Kultúra” 1923 márciusi számában (III. szám) a 179. oldalon a következők olvashatók: „A Kisfaludy-Társaság választásához”. A Kisfaludy-Társaság Ravasz László kálvinista főpreditort bevélasztotta tagjai közé „szónoki érdemei miatt”, mint a napilapok írták. — Tudományos és irodalmi társaságaink csendes és cél tudatos elprotestantizálásának egyik újabb jele ez. A szónoki érdemek elbírálása meglehetősen alanyi alapon szokott történni s így a Társaság elsáncolhatja magát — mint rendszeren történni szokott — amögött a védekezés mögött, hogy nem a protestáns propagandistát, hanem a szónokművészt akarta megbecsülni Ravasz Lászlóban. — A mi meggyőződésünk mégis az, hogy ha Ravasz nem a protestantizmus egyik vezére, sohasem jutott volna részéül ez a megtiszteltetés. Mert akkor ugyanazon a címen harminc vagy negyven katolikus falusi káplán is rég bejutott volna a társaságba, nem is szólva a katolikus egyházi szónokművészetnek országos nevű diszeiről. Jellemző: Buttykay, Bangha, Vass, Wolkenberg, Glattfelder, Boros Alán bevélasztására senkisémm gondolt a Kisfaludy-Társaságban, míg Ravaszt sietnek bevenni.” — Eddig a jezsuiták. Megjegyzést hozzá nem szükséges fűznünk. Csak azt jegyezzük fel, hogy azóta akadtak a kath. egyházban, kik megakarnák tiltani a katolikusoknak Ravasz könyveinek olvasását. Ha nem tudtuk volna, most már tudnánk, hogy igazi evangeliummal, nagy művészettel hirdet.

A bihari egyházmegye közgyűlése.

A május 29-én tartott közgyűlés az új decennium első gyűlése volt. A tagok szinte teljes számmal jelen vnltek és mindvégig buzgó érdeklődés mellett vettek részt. Jól esik azt hinnünk, hogy a lelkeket egyre jobban eltölti az a tudat, hogy minden ilyen összegyűlekezés és minden fotos tárgyban való határozathozatal egy-egy esz-köz az Isten kezében, mellyel jövődönket irányítani akarja. vagy egy-egy drága alkalom, mellyel egy pillanatra beleszólást enged nekünk is sorsunknak — az ő akaratán belül való — intézésébe.

Csernák Béla esperes áhítatos imádsága és a megalakulás formaságai után a szavazatbontó bizottság jelentése következett, mely szerint a presbyteriumok többsége a következőképen választotta meg az egyházmegye tisztikarát: esperes Csernák Béla, gondnok dr Thúry Kálmán. Lelkészi tanácsbírák: Major Gyula, Nagy Vil-

mos, Szűcs László, Könyves János, dr Bodnár Gábor, Tarnóczy Lajos, világi tanácsbírák: Tatár Zoltán, Domokos László, dr Fráter Imre, dr Morvay Zsigmond, Telegdi József, dr Olasz Béla. Lelkészi jegyzők: Vaday Béla, Baká Béla, világi jegyzők: dr Sarkady Sándor, dr Szeghalmy Sándor.

Dr Thúry Kálmán gondnok lélekben és gondolatokban gazdag beszéddel foglalta el tisztét, Csernák Béla azonban, mivel közben egy. ker. főjegyzővé is megválasztatott, az esperességről lemondott, melyet a közgyűlés, miután elhatározása mellett többek kérése után is megmaradt, kénytelen volt elfogadni s a szavazást jun. 30-ra elrendelni. — Ügyésszé dr Czeplédy Miklóst, pénztárossá Konrád Gézát, számvevőszéki elnökké Könyves Jánost, tagokká Vadai Bélát és Fodor Józsefet, tanügyi bizottsági elnökké Tarnóczy Lajost választotta meg a közgyűlés. — Az egyházkerületi határozatok előterjesztése kapcsán tudomásul vette a lelkészek 3%-nak levonását, az özvegyek és árvák segélyezésére, valamint a 20 leies adót is. — Megerősítette a közgyűlés Szabó József mezőtelegdi, Váry Róza bihari, Petry Piroska hegyközsatári tanítók — és Vásárhelyi Sándor nagyváradi kántor választását, kik közül a jelenlevők letették az esküt.

Legtöbb időt foglalt le a nagyváradi tanító-nőképző intézet ügyeinek a tárgyalása. Az igazgató-tanács ugyanis már régebben úgy határozott, hogy az intézetet mivel az 5 évi segélynélküli fenntartásból 449 000 lei adóssága van, megszünteti. Az egyházkerületnek a 20 leies adóra vonatkozó határozata után a fennmaradás lehetősége remélhető lett. Mivel előző napokban a nagyváradi egyház presbyteriuma úgy határozott, hogy hogy az intézetet a saját kulturadójával is fenntartja — bizva a fenntartó egyházmegyék hozzájárulásában, az egyházmegye is a fenntartás mellett döntött és bizottságot küldött ki, mely az egyházak hozzájárulására készítsen a jövő közgyűlésre tervezetet. — Ugyancsak a jövő közgyűlésre készített javaslatot az esperesi tiszteletdíj [ma 500 lei] a napi díjak [ma 3 lei] felmentési díjak felemelésére és fedezetére nézve, míg a kölcsönöket a régi 8%-nál magasabb, korszerű kamatláb mellett adatja ki.

Sznmorusággal értesült a közgyűlés a nagykakucsi lelkészi pályázat eredménytelenségéről mely a csekély értékű javadalom és a rossz lakás miatt következett be. A kevés lélekszámu [282] egyház most egyiken sem tud segíteni, azért egyelőre adminisztrátorral kénytelen megelégedni. Az esperes által kinevezett Kulcsár Endre³rév

lelkésznek a gyülekezettel történt megállapodását a közgyűlés tudomásul vette. — Erélyes intézkedést provokált a renitens fugyivásárhelyi presbyterium, mely ismételt felhívásra sem vette fel a költségvetésbe az egyházkerületi és megyei közigazgatási járulékokat. A közgyűlés megállapítva az ellenszegülést, utasította a presbyteriumot, hogy e járulékokat 8 nap alatt vesse ki és hajtsa be, mert ellenkező esetben feloszlatja.

Több kisebb ügy elintézése után délután birósági ülés volt.

Hírek egyházunk más részeiből

Anyák alapja. Haypál Benő budai lelkész szívéhez szóló felhívásban fordult az egyház tagjaihoz, hogy édesanyjuk nevét, emlékét örökötsék meg adományaikkal és bizza azt a leghűbb, leggazdagabb áldású szegény anyára: az egyházra. Ezzel teremtsék meg az anyák alapját, melynek az lesz a rendeltetése, hogy az egyházat nagy feladatainak megoldásában, különösen a vallás-tanítás munkájában, az ifjuság gondozásában támogassa.

Vád az egyke miatt a református lelkészek ellen. Az egész lelkészi kart, de különösen a dunántúli papságot izgalomba hozta gr. Széchenyi Aladárnak a „Falu Orsz. Szövetségé”-ben elhangzott igaztalan vádja, hogy az egyke „nem hatalmaskodott volna úgy el, ha a reform. lelkészek nem járnának elől a legrosszabb példával. Somogyban alig van lelkész, akinek egy gyermeke lenne, a legtöbb gyermektelen”. Ez a vád megjelent a Falu c. lapban is, ahonnan több napilap átvette. A méltó felháborodásra a vádló gróf ki-magyarázó levelet irt a lelkészegyesület elnökéhez, de visszavonás helyett állítását — bizonyítás nélkül — „közismert tény”-nek mondja, mely „mindenesetre az ottani népek szaporodására nem gyakorol kedvező befolyást”. A több felől adott válasz közül különösen döntő Nagy Lajos belső somogyi esperes cáfolata, melyben közli, hogy az egyh. megye lelkészeinek jelenleg 146 élő gyermeke van. Egy lelkésznek meghalt két felnőtt leánya és így maradt gyermektelen. Van olyan, ki 5—7 ből csak 2—3-at nevelt fel. Egynek 14 gyermeke volt és 4 maradt. Az 54 lelkész közül 2 nőtelen, 2 új házasság és összesen 5 van, akinek az Isten nem adott áldásul gyermeket. Az egyh. megye 64 lelkésze közül 5 nem a legtöbb. Jellemző, hogy Okos Gyula ókészkai lelkész cáfolatát a vádat hozó „Falu” csak cenzurázva közölte.

Hírek a debreceni theológiáról. Csikesz Sándor lelkész a kormányzó a theológiára

egyetemi tanárrá nevezte ki. A vallás- és közoktatásügyi miniszter 5 versenypályázatot hirdetett meg 5—5 ezer koronás jutalommal, melyeket az egyes szemináriumokban osztanak ki.

Lelkészárvák külföldi üdültetése. A kálvineum kezébe vette a lelkészárvák külföldi üdültetésének ügyét és Ravasz László közbenjárására a nyáron Sweichan fognak nyaralni a 6—14 éves rosszul táplált fiú és leány lelkészárvák.

A kálvineum felsegítése. A lelkészegyesület múlt őszi közgyűlésén nagy lelkesedéssel határozta el, hogy a kálvineum, érdekében mentőakciót indít a lelkészek között, melynek eddig is több százezer korona lett az eredménye. Réthy László magyaregresi lelkész nagy lelkesedéssel agitál és gyűjtőkörútra indult, melyen Győri Géza életét és költségvetését ismerteti s a bevételt a kálvineumnak juttatja.

A szlovenszkói reform. egyház egyetemes konventje apr. 25-én és 26-án tartotta közgyűlését Losonczon Czinke István püspök és Lukács Géza főgondnok elnökle mellett. Czinke I. szókástól eltérően elnöki jelentést terjesztett elő, melyben megjelölte a legfőbb feladatokat. Ezek a fokozatos elnemzetietlenítés veszedelme ellen való védekezés az iskoláknak minden módon való megtartásával; egyháztársadalmi vezérkar szervezése theologiai és Kálvin-szövetség, vagy más hasonló intézmény által, mely magában foglalná az egyház társadalmát, továbbá egy jól szerkesztett egyháztársadalmi lap és végül az egyházon belüli evangélizáció. Jelentette az elnök, hogy egy holland-magyar bizottság megalakítására lépéseket tett. A jelentés kapcsán a konvent sok üdvös határozatot hozott, mint az egyháztársadalmi egyesületek megalakításának egy utazó lelkészi állás szervezésének kimondása, Reform. Irod. Társaság létesítése. A zsinatot is előkészítette a konvent s a törvénytervezetbe Sörös Béla új fejezetet szövegezett az egyház belső építéséről. Elhatározta a lelkészi nyugdíjintézet létesítését, az énekeskönyvnek kisebb terjedelemben való kiadását. Az egyetemes adó ügyét — kulturális célokra, a zsinatra terjesztették, a konfirmálás életkorát a 15-ik évben állapították meg, ami a népiskola 8 osztályúvá tétele által könnyen megvalósítható lesz.

A szlovenszkói egyház zsinatja június hó 17-én nyílik meg Léván, ünnepélyes istentisztelettel, melyen Czinke István püspök prédikál.

Szerkesztőség változás. A szlovenszkói egyház hivatalos lapjának, a Református Egyház és Iskolának felelős szerkesztője: Réz László, a lap szerkesztésétől visszalépett s helyébe a konvent Kövi Árpád losonci másodlelkész, fő-

munkatársakká pedig Péter Mihály gálszécsi és Peleskey Sándor viski lelkészeket választotta meg.

A jugoszláviai egyház már a múlt nyáron Bácsfeketehegyen szeretetházat, illetve árvaházat létesített. Az akkor vásárolt ház azonban kicsi volt és most ugyanott egy szép 7 szobás házat vásárolt, mely 30-40 gyermek befogadására is elég. A vételár 300.000 dinár volt s aug 1-én veszik birtokba.

A becskeréki egyház 8 mtr hosszú, 5 mtr széles gyülekezeti termét ápr. 29-én nyitotta meg azoknak az egyházépítő és hitelesítő munkáknak a végzésére, melyekre a templom vagy természeténél, vagy télen a hideg miatt nem alkalmas. Megkezdődik ismét a vasárnapi iskola, a nőegyleti munkaóra, bibliaóra, melyeket Szabó Zoltán lelkész vezet és irányít

Egyházi hírek

Főjegyzőválasztás. A Soltész Elemér kerületi főjegyző lemondásával megüresedett tisztségre beadott szavazatok felbontása május 23-án történt meg. Az előzetes megállapodáshoz híven csaknem egyhangulag Csernák Béla nagyváradi esperesre esett a presbiteriumok szavazata, aki a jelenlegi nehéz viszonyok között a szintén lemondott Sulyok István helyett a püspöki hivatalt is vezetni fogja s minden reménységünk meg van reá, hogy közismert nagy munkabíráásával és agilitásával e fontos kötelességének is megfelel. Adjon neki erőt erre a kegyelem Istene!

A nagybányai egyházmegyei szavazatbontás május 24-én ment végbe a szatmári református egyház tanácstermében. — A nagybányai, szatmári és máramaros ugocsai egyházmegyék ideszakadt egyházai most együtt szavaztak. A részletes eredmény a következő: Esperes lett egyhangulag ismét Széll György avasujvárosi lelkész. Egyházmegyei gondnoknak szintén megválasztott újból nagytöbbséggel Csaba Adorján eddigi gondnok. Lelkészi tanácsbírák lettek: Bede László, Boros Jenő, Magoss Ferenc, Papolczy Zoltán, Szabó József és Sátor Dávid, kívülök még Oláh Sándor, Kolos Vince, Gy. Kovács József, Makay Elek és Miszti Mihály kaptak nagyszámú szavazatot. Világi tanácsbírákúl csaknem egyhangulag választottak meg: Boross Zoltán, dr Nagy-Sándor, Ujfalu ssy Miklós, dr Helmezy József, dr Farkas Antal és Szentpály István. Lelkészi főjegyző lett nagytöbbséggel: Bogdán Lajos, világi főjegyző egyhangulag dr Ajtai Nagy Gábor. Lelkészi aljegyzőségre: Oláh Sándor választotta meg, aki 32 szavazatot kapott. Világi aljegyzőnek: Bunn a István főgimnáziumi tanár választotta meg egyhangulag. Tanítóképviselek továbbra is Fábian István és Kádár Károly tanítók maradtak. Az új tisztikar a június hó második felében tartandó egyházmegyei közgyűlésen teszi le a hivatalos esküt s megbízatása 10 évre terjed, ha ugyan közben az egyházmegyék új beosztása miatt teljesen újból nem lesz szükséges a kikerkítendő egyházmegyéknek általános tisztújításukat megtartani.

Protestáns árvaház Nagyváradon. A nagyváradi Prot. Nőegylet nagy szeretettel és lelkes agitációval még a háború alatt a reformáció 400. évfordulóján, megvetette egy protestáns hadiárvaház alapját. Az összegyűjtött pénzt azonban részben hadikölcsönbe fektették, részben elértéktelenedett. De a nőegylet, főként Papp Dezsőné elnöknő buzgólkodása következtében mégis megvalósítja régi tervét. A női és férfi választmány május 25-én tartott ülésében Sulyok István elnök hatásos felhívására kimondotta, hogy szept. hóban a református internátus három szobájában 10 árva számára megnyitja az árvaházat. Az elnöki megnyitó után Mester Mihályné választmány tag bejelentette, hogy két ágyat ajánl fel ágy-nemüvel, huzatokkal s azonkívül edényeket és más felszereléseket és hiszi, hogy a protestáns iparosság megteremti a berendezést.

Negyven éves találkozó. Julius 5-én lesz az 1883. évben végzett theologusok találkozója Debrecenben. A 32 tanulótárs közül ma már csak 13-an vannak életben, természetesen a szétvágott magyar egyház különböző részeiben. Köztük van Révész Kálmán tiszáninneri püspök is. Kerületünkben hárman vannak: Sulyok István püspök, Végh József esperes és Csuka Ferenc apátkereszturi lelkész.

Tanügyi szemle címmel jelent meg május 2-án az Erdélyi Református Tanítóegyesületek Szövetségének hivatalos lapja Bencze Gyula szerkesztésében Hagymásdobon. A jól szerkesztett, komoly lap nemcsak erdélyi, hanem általános tanítói és tanügyi kérdésekkel foglalkozik jelen első számában, mely után jó reménységgel nézünk pályafutása elé és kerületünk tanítóságának pártolásába ajánljuk.

**Választók
névjegyzéke** ívenként **1 Leu**

Kapható:

BÉRES KÁROLY KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
Oradea-Mára—Nagyvárad, Ferdinand király- (Rákóczi)-út 14

Szerkesztői üzenetek . . .

Ö. L. Részegremete. Minden ellenvéleménynek nemcsak szívesen, de igazi örömmel adok helyet, ha tárgyilagossá alakban jut kifejezésre és vele komoly vita indul meg. Szíveskedjék tehát megjegyzéseit minden személyeskedéstől menten megírni, mert ebben az alakjában csak ártanak vele mindnyájunk féltett kincsének; kulturánknak. — **P. Z. Rpa.** A LXXV-ik és CXXXV-ik zsoltár dallamára mely énekek énekelhetők?

Hivatalos rész.

A királyhágómelléki református egyházkerület nagytiszteletű esperesi és lelkészi hivatalainak igazgatótanácsai és iskolaszéki elnökeinek.

Tájékoztatás végett közöljük, hogy a 26—1923. számú egyházkerületi határozat rendelkezésének megfelelően a lemondás folytán megüresedett egyházkerületi lelkészi főjegyzői tisztségre beadott szavazatokat folyó hó 23-án felbontottuk. Az érvényesnek elismert 155 szavazat közül Csernák Béla bihari egyházmegyei esperes, helyettes főjegyző 151 szavazatot nyert s így a más jelöltekre beadott 4 szavazattal szemben 147 szótöbbséggel egyházkerületi lelkészi főjegyzővé választott. A fenti egyházkerületi határozattal nyert megbízásunkhoz képest Csernák Béla megválasztott lelkészi főjegyzőt hivatalába azonnal beiktattuk.

Oradea Mare (Nagyvárad), 1923 május 23.

A szavazatbontó-bizottság megbízásából:

Dr Babós János s. k.,
a királyhágómelléki ref. egyházkerület
világi elnöke.

Nagy Vilmos s. k.,
a királyhágómelléki ref. egyházkerület
lelkészi jegyzője.

Pályázat.

A nagyszántói ref. egyház presbyteriuma pályázatot hirdet az I—VI. o. vegyes iskola kántor-tanítói állására. Fizetés: Kézpénz 10 lei, 10 és egynegyed köből gyűlt buza, 2 öl tűzifa beszállítva, négy fordulóban 3 hold 656□-öl (három hold és 650 : 1600□-öl) szántóföld, tandíj egy gyermek után 32 liter rozs, 32 liter zab, 1 darab csirke és 80 bani kézpénz. Korpótlék, ismétlődők tanításáért 20 lei a községtől. Temetési stóla. Lakás és kert természetben. Földek után az állami adót az egyház fizeti. Államsegély.

Köteleessége: I—VI. o. vegyes iskola növendékei tanítása a ref. egyh. kerület tanterve szerint, temetéseknél és istentisztelet alkalmával az éneklés vezetése, lelkész akadályoztatása esetén a kánonikus

órákon lelkész helyettesítése. Presbyteriumnak megválasztott jegyzője.

Államsegély esetén a tandíj kiszolgáltatása egyezség tárgyát képezi. Kérvények a lelkészhez küldendők. Pályázati határidő a pályázat meghirdetésétől számított 2 hét.

Nagyszántó, 1923 május 28.

Presbyterium.

Nagytiszteletű Esperes, iskolaszéki Elnök és Igazgató urak figyelmébe!

A 321-1922 sz. Egyházkerületi közgyűlési határozattal népiskoláinknak használatra ajánlott

román-magyar nyelvű iskolai nyomtatványokat

famentes papírra nyomtatva állandóan raktáron tartom és azokat a következő legutányosabb áraim mellett hozom forgalomba:

Felvételi napló	--- -- -- -- --	íve 2'20	Lei
Előmeneteli és mulasztási napló,	íve 2'30	"	
Haladási napló	--- -- -- -- --	íve 1'—	"
Iktató-könyv	--- -- -- -- --	íve 2'30	"

Ezen nyomtatványokból tetszés szerinti mennyiséget be is költethetnek, a Mulasztási Naplót kötetenként 35 Leiért, a Haladási Naplót 28 Leiért.

Értesítő könyvecske, --- -- -- -- -- darabja 3 Lei.
Elemi iskolai bizonyítvány --- 10 drb 8 Lei.

10 darabnál kevesebbet nem küldhetek egy nyomtatványból sem.

Választói névjegyzék	--- -- -- -- --	íve 1'—	Lei
Adófőkönyv	--- -- -- -- --	íve 2'50	Lei
Nyugta	--- -- -- -- --	10 drb 4	Lei
Eliennyugta	--- -- -- -- --	10 drb 4	Lei

Bármely más nyomtatványokat, borítékokat, papirokat is legutányosabb áron szállíthatok és tisztelettel ajánlom jónevű könyvnyomdám szíves figyelmükbe.

Nagybecsű megrendelésüket kérve vagyok hittestvéri tisztelettel

Béres Károly nyomdatulajdonos,
az „Egyházi és Iskolai Szemle” kiadója
Oradia-Mare - Nagyvárad, Fő-utca 14. szám.

Bibliák és újtestamentumok, énekeskönyvek,

kottás halleluják, bibliai képes albumok, bibliai mondásos fali képek, levélpapírok és levelező lapok, továbbá mindenféle vallásos, építő könyv, irat és traktátus legutányosabb forrása egész Románia területén az

EVANGÉLIUMI MISSIÓ

IRATTERJESZTÉSE, CLUJ-ROLOZSVÁR
Trefort-utca 13-ik szám, földszint.

Béres Károly könyvnyomdája Oradea-Mare — Nagyvárad.